

UCHWAŁA NR 220/2020
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 18 sierpnia 2020 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Odpowiedzialność
z wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 26 maja 2019 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Odpowiedzialność o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 26 maja 2019 r., **z powodu** naruszenia art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Odpowiedzialność przedłożył sprawozdanie finansowe Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 23 sierpnia 2019 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1566). Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, zawierające opinię na temat sprawozdania finansowego Komitetu.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego Komitetu, dołączonych do niego dokumentów oraz sprawozdania biegłego rewidenta, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Odpowiedzialność wykazał w sprawozdaniu, że w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody lub wpływy w wysokości 1 000,00 zł. Środki te pochodziły z wpłaty dokonanej przelewem z rachunku Funduszu Wyborczego partii Odpowiedzialność, która utworzyła ten Komitet. Wpłata ta pochodziła zatem ze źródła zgodnego z przepisami Kodeksu wyborczego (art. 132 § 1) i została dokonana w formie przewidzianej w art. 134 § 5 tej ustawy. Środki pozyskane zostały przez Komitet w terminie określonym w art. 129 § 2 Kodeksu wyborczego i były gromadzone, zgodnie z jego art. 134 § 1, na jednym rachunku bankowym Komitetu. Rachunek ten otwarty został w Alior Banku SA w Warszawie (nr rach. 44 2490 0005 0000 4530 7249 8739). Do rachunku podstawowego otwarty został rachunek pomocniczy o nr 63 2490 0005 0000 4600 2276 6453, na który nie były przekazywane żadne środki, oraz rachunek VAT o nr 75 2490 0005 0000 4612 1916 4722. Do umowy rachunku bankowego wprowadzone zostały zastrzeżenia między innymi te wskazane w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego, właściwe dla komitetu wyborczego utworzonego przez partię polityczną. Umowa na prowadzenie rachunku Komitetu wypowiedziana została 13 sierpnia 2019 r.

W części II sprawozdania (Informacje szczegółowe), pkt VI, wskazano, że wszystkie środki finansowe pozyskane przez Komitet pochodziły z Funduszu Wyborczego partii Odpowiedzialność.

Wydatki lub koszty wykazane zostały przez Komitet w sprawozdaniu w kwocie 897,93 zł i zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- kosztów administracyjnych w kwocie 200,00 zł, które w całości przeznaczone zostały na utworzenie i utrzymanie strony internetowej Komitetu;
- usług obcych w kwocie 472,45 zł, w całości przeznaczonej na pozostałe koszty tych usług, tj. na koszty papieru i kopert wykorzystanych w procedurze zbierania podpisów poparcia dla list kandydatów Komitetu,
- - pozostałych wydatków w wysokości 225,48 zł, przeznaczonych na pokrycie kosztów materiałów biurowych oraz opłat bankowych.

Jak wynika z badania sprawozdania finansowego Komitetu oraz z dokumentów finansowych dołączonych do niego, wydatki Komitetu zostały przeznaczone na cele

związane z wyborami, tj. zgodne z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego.

Z analizy dokumentacji finansowej Komitetu (KW z 19.04.2019 r. na kwotę 23,38 zł; Faktura – WZ PAPI:FA/00090/04/2019 z 18.04.2019 r. na kwotę 23,38 zł) wynika jednak także to, że Komitet Wyborczy Odpowiedzialność zakupił koperty i papier za łączną kwotę 23,38 zł, za który to zakup w dniu 18 kwietnia 2019 r. zapłaciła gotówką w kasie sklepu osoba fizyczna. Następnie wydatkowane przez tę osobę środki zostały jej, w dniu 19 kwietnia 2019 r., zwrócone przez ten Komitet Wyborczy, ze środków tego Komitetu zgromadzonych w kasie. Potwierdza to jednoznacznie opis na przywołanym wyżej dowodzie KW z 19 kwietnia 2019 r., w którym to opisie wskazano, że wypłacane z kasy Komitetu Wyborczego Odpowiedzialność środki finansowe w kwocie 23,38 zł przekazywane są osobie fizycznej jako „zwrot za zakup dla KW Odpowiedzialność papieru i kopert – Faktura nr FA/00090/04/2019”.

Opisany wyżej rodzaj operacji finansowej Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych, zakwalifikował jednoznacznie jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09, z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10 oraz z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt III SW 1/15). Dokonywanie zakupów i regulowanie przez osoby fizyczne z własnych środków zobowiązań Komitetu wyborczego partii politycznej narusza art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe tego typu komitetu wyborczego mogą pochodzić wyłącznie z Funduszu Wyborczego partii, która ten Komitet utworzyła, powołanego na podstawie przepisów ustawy o partiach politycznych.

Oznacza to zatem, że Komitet część środków pozyskał z naruszeniem wskazanego wyżej art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, co stanowi przesłankę odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c Kodeksu wyborczego.

Przepisy Kodeksu wyborczego określające źródła, z których mogą pochodzić środki finansowe komitetu wyborczego partii politycznej, jakim jest Komitet Wyborczy Odpowiedzialność, mają charakter kategoryczny i nie pozostawiają żadnego marginesu na ocenę stopnia ich naruszenia, także tego, czy nastąpiło ono w wyniku umyślnego działania, czy na skutek błędu.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy, np. w postanowieniu z 2 września 2005 r.,

sygn. akt III SW 9/05, obowiązki wynikające z przepisów prawa, zatem także te związane z udziałem w wyborach, w tym z tworzeniem komitetu wyborczego, partia zobowiązana jest wypełniać precyzyjnie. Partia stawia sobie bowiem za cel udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej, co oznacza, że jej utworzenie jest doniosłym aktem publicznoprawnym, z którym wiąże się nie tylko chęć uczestniczenia partii w życiu publicznym, ale także obowiązek posiadania minimum wiedzy o obowiązujących w nim regulacjach prawnych i rygorystycznego ich przestrzegania.

Komitet uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii nad poniesionymi wydatkami w kwocie 102,07 zł, którą, zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu wyborczego, zobowiązany jest przekazać na Fundusz Wyborczy tworzącej go Partii.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu, nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu strony internetowej Komitetu. Zgodnie z art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, zawiadomienie o utworzeniu strony internetowej powinno być złożone w terminie do 7 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu Komitetu wyborczego. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, to uchybienie nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, dokumentów do niego załączonych oraz sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Odpowiedzialność przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak